

Kislexikon funkcionális határozóhoz

Életközösség (biocönózis): adott helyeken következetesen előforduló, az adott hely uralkodó környezeti (éghajlat, talaj, stb.) viszonyaihoz alkalmazkodott állat – és növényfajok egyedeinek (populációinak) összessége. Az egyes fajok egyedeit egymással okszerű kapcsolatok fűzik össze (pl. az egyik tápláléka a másiknak).

Biodiverzitás (biológiai sokféleség): „Bármilyen eredetű élőlények változatossága, beleértve a szárazföldi, tengeri és más vízi ökológiai rendszereket magukba foglaló ökológiai komplexumokat. Magába foglalja a fajon belüli, a fajok közötti sokféleséget és maguknak az ökológiai rendszereknek a sokféleségét” (Rioi Egyezmény)

A biodiverzitás sokfélesége, szintjei:

1. **genetikai diverzitás:** egyedek közötti változatosság: egyes fajok közötti genetikai távolság; egy faj több populációja közötti genetikai távolság (pl.: kelkáposzta, káposzta, bimbóskel – Brassica oleracea); egy populációhoz tartozó egyedek közötti genetikai változatosság; egy egyed genetikai állományán belüli,
2. **fajdiverzitás, pontosabban taxondiverzitás (organizmus diverzitás):** egy adott élőhelyen, társulásban belüli sokféleség. Hányféle faj populációja (néha magasabb taxonok is: nemzetség, család) alkotja az adott társulást, élőhelyet,
3. **ökológiai diverzitás:** Táji léptékben jelentkező, a tájban található társulások, élőhelyek sokfélesége. A populációk tér- (mintázat, színteztettség) és időbeli (aszpektus - fenológia) mintázataiban, kölcsönhatásaiban, az általuk létrehozott struktúrákban megjelenő sokféleség.

Ezen belül elkülöníthető szerkezeti ökológiai diverzitás (a társulásban felfedezhető szintek, illetve a szintet alkotók sokfélesége) és funkcionális ökológiai diverzitás (az ökoszisztémán belüli szerepek, illetve az egyes szerepeket betöltők sokfélesége). A hétköznapi életben általában fajdiverzitást, az adott területen előforduló fajok sokféleségét értjük biodiverzitás alatt.

Populáció: egy fajhoz tartozó egyedek térben és időben együtt előforduló összessége. Több faj esetében az egyedek csak egymás között tudnak szaporodni, azaz szaporodó közösséget alkotnak, más adott fajhoz tartozó populáció egyedeivel nem vagy nagyon ritkán találkoznak.